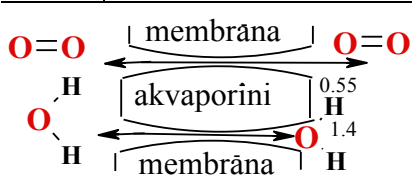

3M9I	+ Cl⁻, NO₃⁻ acu-lēcas šūnas; tievi tiešās sasaiste kanāli starp šķiedru šūnām
1YMG	AQP0 ūdens caurlaidība 15-kārtas zemāka par AQP1 pie pH=6.5 ;
AQP0	AQP0 samazinās vēl trīs kārtas pie pH=7.5
2B6O	AQP0 inducē aizvēršanās efektu slēgtu konformāciju ekstracelulārā cilpā A Met176.His40
1SOR	AQP0 kļūst sašaurināts tuvu piespiežot Ar/R konservēto aminoskābju aktīvo centru proteīna virknē
H6I	pH mazāka par 5.5 + Cl⁻, NO₃⁻ , Akvagliceroporīni: sarkanie asins ķermenīši ,
1J4N	apikālās & bazolaterālās membrānas epitēlija smadzeņu šūnās
AQP1-	AQP1- cilvēka nulles nieru proksimālās caurulītes ūdens reabsorbcijai
1IH5	gastro intestinālais trakts ūdens absorbcija teleosti zarnu sienīņās
1FQY	olnīca un olvads; siekalu dziedzeri ;
AQP2	urīnpūslis, graudainās nieru šūnas & šūnu organellas vazopresīna regulētās urīna koncentrācijas (~25% asiņu filtrāta) translokācija no citoplasmiskās šķidrums vides graudaino šūnu apikālajā plazmas membrānā , pelvika saliņās un urīnpūslī
AQP3	+ akva-gliceroporīni , urīnviela: gremošanas trakts ūdens absorbcija; smadzeņu šūnas astrocītu gala kājiņas ūdens uzņemšana galvenajās šūnās cauri AQP2 un izeja cauri bazolaterālām membrānām trahejās nieru (bazolaterālās) bazālās AQP3 & ciliālās zarnu šūnās AQP4
AQP4	Rodentās - smadzeņu; bazolaterālās membrānas ciliālās zarnu šūnās alveolu epitēlijs; siekalu dziedzeri nieru (bazolaterālās) 3IYZ, 2D57, 3GD8
3D9S	kuņģa duodenums, aizkuņģa dziedzeris, elpu ceļi, plaušas, siekalu dziedzeri, sviedru dziedzeri, acis, asaru dziedzeri,
AQP5	iekšējais auss dobums, plaušu gļotādas dziedzeru apikālā membrāna & smadzeņu šūnas
AQP6	+ Cl⁻, NO₃⁻ daudzveidīgu jonu un molekulu kanāls ; acs lēcu šūnas ; ir nozīmīgs ķermeņa skābju-bāzu homeostāzē šūnu organellās sadarbojoties kopā ar H⁺-ATPāzi ir Hg²⁺-inhibējams ūdens kanāls ; funkcijas aktivizē Hg²⁺ un zems pH
1FX8	GLPF + Akva - gliceroporīns , urīnviela; nierēs proksimālās caurulītes epitēlija šūnas
AQP7	glicerīna reabsorbcija ; kopā ar AQP1 birstīšu robežvirsmā
1LDF	proksimālajās nefrona šūnās urīna koncentrācijas uzņemšana no ~75% asiņu filtrāta , kurš pārstrādā ~150–180 L dienā
AQP8	NH₄⁺ ; acu lēca & niere intracelulārās proksimālās caurulītes & tievās zarnas absorbējošs: epitēlija šūnas mitohondrijās proksimālajās nefrona šūnās urīna koncentrācijas uzņemšana no ~75% asiņu filtrāta , kurš pārstrādā ~150–180 L dienā & rodentās smadzeņu šūnas
AQP9	+ Akva - gliceroporīns , urīnviela; purīni, pirimidīni & monokarboksilāti, arsenīti; smadzeņu apikālā membrāna & tievās zarnas absorbētais epitēlijs & rodentās smadzenes & gliālā šūna
AQP10	+ Akva - gliceroporīns , urīnviela; tievās zarnas absorbētais epitēlija šūnas
AQP11	super akvaporīni vai subcelulārā; proksimālās caurulītes niere citoplazmā & rodentās smadzeņu šūnā
AQP12	super akvaporīni vai subcelulārā;
AQPM	Arhae baktēriju 2EVU, 2F2B, 3NE2, 3NE20
AQPIP	Augu poru atvēršana un aizvēršana 1Z98, 2B5F, 3CN6, 4IA4, 4JC6
1RC2	3ZOJ ; Escherichia coli: Arg189 "augšup" ārpus šūnas ūdens kanāls atvērts
AQPZ	2ABM, 2O9G, 3NK5, 3NKA, 3NKC, Arg189 "lejup" pora & slēdz kanālu
Fkanal	Formiāts: 3KCU, 3KLY, 3Q7K H₂O kanāls ir 20-Å garumā un ir diametrs 1.1 Å. Ūdens kanālu olbaltumvielas WCPS

ir **membrānu olbaltumvielas**, kurām ir specifiska trīs-dimensionāla struktūra ar **poras SF rādiusu ~1.1 Å** ir tieši **ūdens H–O–H** vidējais **rādiuss** longitudināli **1.4 Å** un **0.55 Å** leņķiskais dipola izmērs. Tas ir caurlaidīgs **ūdens** un izšķīdušām molekulām **O₂, NO, CO**.

Akvaporīni ir plaša dzimta virs 450 dalībniekiem, kuri atrodami **visā dzīvības karaļvalstībā. Ūdens vadāmība** sasniedz **3 × 10⁹ ūdens** molekulu uz **mono mēru** sekundē

bilipīdu membrānas biezums **55 Å**

AQP1 un citiem, kuros stingri novērsta protonu **H⁺ vadāmība**.

Akvaporīnu kanāli reprezentē **ātrdarbības fenomenu** ar kārtu **nano sekundēs**.

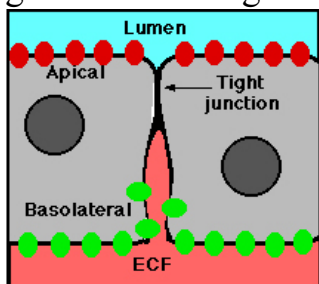
Serīna, Tirozīna, Treonīna, fosforilēšana regulē **vadāmības** vārtiņus **AQP1, AQP2, AQP5, AQP8** un **AQP4** **membrānā**.

Katjonu vadāmību inducē **AQP1** ar **cikliskā GMP**-atkarīgo aktivēšanas kaskādi un tiek **bloķēta** ar **Hg²⁺**

IV. Ūdens vadāmība. Šūnu membrānas satur neparasti lielu skaitu **kanālu** (šūnu plazmas membrānās no visu membrānu olbaltumvielu satura tieši ~60% masas ir **AQP1,0–12**) ar **akvaporīnu AQP**s gandrīz vienīgi **ūdens vadītspēju** koncentrācijai $[\text{H}_2\text{O}] = 55,3 \text{ M}$ (arī arteriālai **skābekļa** koncentrācijai $[\text{O}_2] = 6 \cdot 10^{-5} \text{ M}$). Tādējādi tas nodrošina atbilstošo **osmozes homeostāzes** izaicinājumu visos šūnu cieši ieskaustos apjomos uz virsmām un uztur **homeostāzi** dzīvo sistēmu organismos **ūdenim** $[\text{H}_2\text{O}] = 55,3 \text{ M}$ un **skābeklim** $[\text{O}_2] = 6 \cdot 10^{-5} \text{ M}$.

WCPSs (un citas mažorās būtiskās olbaltumvielas **MIPs** - major intrinsic proteins) **DAŽOS DAUDZŠŪNU DZĪVNIĒKU VEIDOS**. **WPCs** atklāti **dzīvniekos** visu līmeņu dzīvībās, tā pat kā gandrīz visos orgānos un **cilvēka** audos un variabla **nozīme** dokumentēta zemāk.

AQP1 ir lielos daudzumos apikālās un bazolaterālās membrānās epitēlija šūnās, proksimālo kanāliņu un dilstošā tieva locekļa Henle cilpā (DTLH), un ārējā medulārā dilstošā vasa rekta mikro vaskulārā endotēlijā (DVR). **AQP7** un **AQP8** ir arī proksimālo kanāliņu epitēlijā. Šie **WCPSs** iesaistīti **urīna** koncentrēšanā proksimālā nefronā (~75% **asiņu** filtrējās 150–180 L dienā) [171](#). Fizioloģiskā **nozīme** **AQP1** nierēs apstiprināta **cilvēka un peles** pētījumos.

Ūdens vadītspējas mērījumi olšūnās un proteo pozitīvās somas briešanā

demonstrē, ka **AQP0 ūdens caurlaidība** ir 15- līdz 45-reizes mazāka nekā **AQP1**. **Ūdens plūst** **AQP1** uzrāda **caurlaidību** 3×10^9 **ūdens** molekulas uz **mono mēru** sekundē (2003 gadā publicēts Pētera Agree Nobela prēmijas lekcijā) un **tetra mērā** 12×10^9 sekundē. Publicētie **ūdens-plūsmu** dati variējās no 0- līdz 43-reizēm („**virs vadītspējas cauri lipīdiem**” vien neiespējami) cauri ar **ūdeni** uzpildītām olšūnu membrānām. Unfortunately, comparisons between published **conduction rates** are difficult because they are generally relative **conductances** uncorrected for the number of **conducting channels**, and they are also difficult because of the variety of materials and methods used.

Kanāla nepieciešamie izmēri, lai izietu cauri molekulas. Lieto minimālo diametru molekulai aptuveno mēru **kanāla** diametram, tāpat kā diametru lielākai sfērai, kas iederas **kanāla šaurākajā daļā**. **Kanāla** izskaitļotais diametrs tādā ceļā statistiskai struktūrai ieteicams, kā abu **AQP0 kanāla** ($d = 1.5 \text{ \AA}$) struktūras un **AQP0 kanāla** $d = 2.0 \text{ \AA}$ Walz struktūras ir pārāk **šauras ūdens** un ciņu lielāku molekulu caurlaidībai, ieskaitot **glicerīnu** un **urīnvielu**. Previous functional studies have shown significant measurable flux through **AQP0** of all three of these substances, even though some of these results are questionable. Tomēr, ja **kanālam** nav cilindrisks profils, tad pieejamajā šķērs griezuma var saskatīt lielākus izmērus aprēķinos iegūtajiem. Aprēķinātie **kanāla diametri** **AQP0**, **AQP1**, un **AQPZ** arī visi ir mazāki par pieņemamo lielumu $2.8 \text{ \AA}$ diametru vienai **ūdens** molekulai H_2O , vēl pie visa šo **AQPs vadītspēja** **ūdenim** līdzinās difūzijas-limitējošam ātrumam. Tāpēc, pārbaudot iespējamo piemērotību **AQP0** šiem substrātiem, ir izvēlēti sānu-virkņu **rota mēri sašaurināšanās-reģiona** atlikumiem **AQP0** struktūrās, kas maksimizē **kanāla** diametru bez jebkādas galvenās virknes pārvietošanas. Pēc apjomīgas enerģijas minimizēšanas un piemērošanas rezultējošā struktūra ir stabils **rota mērs**, kas paplašina **kanāla diametru** nedaudz līdz $>2.9 \text{ \AA}$, kurš ir vairāk kā pietiekoši liels ūdens caurlaidībai. Papildus lietiska acīm redzamība **ūdens** transportā ir astonas spirāļu-saistītas ūdens $8\text{H}_2\text{O}$ molekulas **kanālā** (**ūdens** nav redzams elektronu-difrakcijas struktūrā). Šis **ūdens** iestiprinātas pareizā kārtībā, kā atspoguļots rentgena difrakcijas ainā (Grafika Centrā) un B faktors, kurš tuvs vidējam olbaltumvielas ($?B? = 55$) biežumam membrānā kā: 57,57,54,51,48, 44,41, un 38, no ekstracellulārās līdz intracellulārai virsmai membrānā. Tāds ir **ūdens** kustības ceļš **kanālā** (Grafiks).